

Въведение

● За какво служи учебникът?

Пред Вас е учебникът към третата част от нашия радиокурс по немски език Deutsch - warum nicht? Както и учебниците към първите две части, той ще Ви съпътства и ще Ви помага всеки път, когато искате да проверите или задълбочите нещо от учебния материал. На преден план стоят разбира се уроците по радиото. Ето защо Вие винаги би трябвало да чуete първо съответния урок. Така Вие ще можете по-лесно да възприемете отделните фрази като част от цялостната ситуация. Тук ще Ви помагат и задачите във връзка със слушането. Те се съдържат в уроците по радиото и ще Ви помагат да се концентрирате върху същественото, т.е. да разберете, каква е цялостната ситуация, къде се разиграва сцената, кой с кого говори, за какво се говори и какво е настроението на участниците. Не се старайте да разберете непременно всяка отделна дума, защото това положително би създало у Вас чувството, че не разбирате нищо.

● Какво е новото в третата част от радиокурса?

Главните действащи лица са същите:

- **Андреас**, студент и портиер в хотел “Европа”;
- **Екс**, женска фигура от света на фантазията. Тя е невидима, но често привлича много успешно вниманието на другите към себе си. На края на втората част от нашия радиокурс тя изчезна, но в третата се появява наново, като действащите лица вече свикват с нея и със забележките ѝ;
- **д-р Тюрман**, редовен гост на хотел “Европа”. Той живее в Берлин.
- **г-жа Бергер**, управителката на хотела;
- **Ханна**, камериерка в хотела.

Не е променена и структурата на уроците. Първо Вие слушате текста, след това идват разяснения към съдържанието на чуто, след това граматически обяснения и накрая имате възможност да чуete диалозите още веднаж. Естествено, текстовете в третата част на радиокурса са малко по-сложни. Във втората половина на третата част от радиокурса се променя и мястото на действието - то се прехвърля в Берлин. Вие ще получите информации за този град, ще научите нещо за историята му и ще чуete някои забавни неща във връзка с този град. Те ще Ви помогнат да добиете по-пластична представа за Берлин.

Третата част от радиокурса започва с повторение на съществените граматически структури. Ще бъдат представени наново и главните действащи лица, така че Вие ще можете да влезете в крак с курса, дори и ако не сте следили първата и втората му част.

● Какво съдържа настоящият учебник?

А Информация за историята на Федерална Република Германия и Берлин. В този кратък исторически преглед Ви предлагаме възможността да се запознаете с недалечното минало на Германия, която от 1945 до 1990 година беше разделена на две части - ФРГ и ГДР. Тези сведения от исторически характер ще Ви помогнат да разберете по-добре общия фон, на който се разиграва действието в отделните уроци.

В Информация за отделните уроци

1. Кратък обзор, който обхваща граматиката (**=Das sollten Sie wissen**) и важните изрази (**=Wendungen aus den Dialogen**) от съответния урок. Граматиката е обяснена с примери от уроците. За разлика от първия и втория учебник изразите са дадени сега само на немски език. Освен това - доколкото е възможно - те са дадени не само в конкретна им форма, т.е. така както са употребени в урока, но и в по-обобщената форма, под която изразите от този род се дават в речниците.

Пример:

Изречението *Sie singt gern* е дадено не само като изречение, но и в неопределената форма *etwas gern tun*. Това ще обогати Вашите езикови възможности, защото въоръжени с новата формула Вие ще можете да образувате и други изречения със същата структура, напр. *Er liest gern*.

Тъй като изразите са от диалозите, Вие ще можете да намирате винаги прякото им съответствие на български език в преводите на диалозите, когато това Ви е необходимо.

В уроците за Берлин Вие ще получите информация за някои типично берлински изрази или забележителности.

2. Текстовете на отделните уроци

Текстовете - диалози, обяснения, цитирани писма, песни - са дадени на немски език след краткия обзор. За да се ориентирате в текста по-добре, съдържанието на отделните пасажии е резюмирано на български език. Ако не сте успели да чуете урока по радиото, тук имате възможност да се запознаете с пропуснатото.

3. Думи и изрази

Това е кратък списък на думите и изразите, които се появяват за пръв път в съответния урок. Думи и изрази от оригинални цитати, например, текст от Бертолт Брехт, не са дадени, както не са дадени и думи и изрази, които са познати от предишни уроци, или от първата и втората част на радиокурса.

4. Упражнения

Повечето от упражненията са граматически, но има и лексикални упражнения - например кръстословиците и упражненията за правилната употреба на дадените думи или изрази. Освен това настоящият учебник съдържа и един нов тип упражнения - упражнения за разбиране на текстове. Тук са дадени различни фрази и Вие трябва да определите, коя от тях е в съответствие с чутото в урока. В краен случай тук можете да си помогнете с напечатания в учебника текст, а понякога дори ще бъдете подканени изрично да прибегнете до този текст.

Някои от упражненията имат само по един възможен отговор и тогава той е даден в раздела "Ключ към упражненията". В други случаи са възможни по няколко отговора и тогава в ключа към упражненията е даден един от тях като предложение. Тези отговори са отбелязани с **. Има и упражнения, чийто отговор е напълно свободен, и затова тези отговори не са включени в раздела "Ключ към упражненията".

С Граматически преглед

Тук е резюмиран граматическият материал от отделните уроци. Основните граматически теми в третата част от радиокурса са:

1. Миналото време *Präteritum* на правилните и неправилните глаголи, както и на модалните глаголи.
2. Сложни изречения:
Свързване на две главни изречения със съюзи от рода на *und*, *aber*, *sondern*;
Свързване на главни и подчинени изречения със съюзи като *daß*, *weil*
3. Склонение на прилагателните.

Д Ключ към упражненията

Тук можете да проверите, дали сте направили правилно упражненията към уроците, ако тези упражнения имат точно определени отговори.

Е Превод на диалозите

Тези преводи са замислени като помощ при разбирането на текста. Ако не сте следили първата и втората част от радиокурса и не познавате лексиката и граматиката, съдържащи се там, преводите ще са вероятно ценна подкрепа за Вас.

Оригиналните текстове на песни или стихотворения не са преведени по юридически съображения.

Ф Азбучен списък на думите

Този списък съдържа думи, които се появяват за пръв път в третата част на радиокурса. Думи от първата и втората част не са включени. В скоби е даден номерът на урока, където дадената дума се е появила за пръв път.

Г Списък на глаголите: инфинитив - *Präteritum* - минало причастие

В този списък са приведени всички глаголи, включително и глаголите от първата и втората част на радиокурса. С помощта на дадените три основни форми Вие ще можете да образувате изречения в редица важни глаголни времена.

Пример: *kommen - kam - gekommen (sein)*

Инфинитив: *kommen*

Präteritum (er/sie) kam
Причастие: gekommen
Глаголът sein в скобите показва, че глаголът kommen образува перфект със спомагателния глагол sein:
Er ist gekommen

Накрая една забележка:

Този език се излъчва за целия свят, на много езици. Поради това не беше възможно да се вземат предвид особеностите на Вашата страна, нейната култура и език. Надявам се, че ще проявите разбиране за това! Вие знаете сами най-добре, как е устроен животът във Вашата страна, какво е типично за него. Съсредоточете просто вниманието си върху предложеното в настоящия радиокурс!

Желая Ви приятно и успешно занимание с *Deutsch - warum nicht?*

Херад Меезе

Herrad Meese

Кратки сведения

1 История на Германия

Следният кратък исторически преглед обхваща само някои периоди от германската история, които са важни за разбирането на отделни уроци от третата част на радиокурса. При това става дума само за един от историческите аспекти - постепенното възникване на немската нация

919: начало на Германия като държава. Първи германски Райх

до XIX в.: разпокъсаност/партикуларизъм

До началото на XIX в. Германия се състои от голям брой отделни държави: княжества, херцогства и кралства. Владетелите на тези държави разполагат с голяма власт, държавите са суверенни. Тази разпокъсаност - партикуларизъм - е характерна за историята на Германия до началото на XIX век. Едва тогава се появява стремежът към национална цялост.

1871–1918:

1870/71: френско-пруска война

1871: провъзгласяване на втория германски Райх във Версайл. Вилхелм I става император на Германия, а Берлин - столица на Германия.

1918: Сгромолясване на втория Райх като резултат от първата световна война

1919–1933: Ваймарска република

1919: Ваймарска конституция

1919: Подписване на Версайлския мирен договор

1933–1945: Националсоциализъм/“Трети Райх“

1933: Хитлер става райхсканцлер

1939: Започва втората световна война с нападението на Германия върху Полша и окупацията на Полша

1945: Безусловна капитулация на Германия. Край на втората световна война. Разделяне на Германия на четири окупационни зони

1949–1990: ФРГ и ГДР - две германски държави

1949: Възникване на ФРГ със столица Бон. Интеграция в западния съюз.

1949: Създаване на ГДР със столица Берлин (Източен Берлин)
Зависимост на ГДР от бившия СССР

През този период Германия е разделена. Същото важи и за Берлин. Първоначално не са разрешени посещения в ГДР. Гражданите на ГДР нямат фактически никаква възможност да пътуват за ФРГ. По-късно изключения се правят за пенсионери. От 1945 до 1957 година 2,7 милиона души избягват от ГДР в ФРГ. Това са 15% от цялото население на ГДР. От 1961 година нататък границата между двете германски държави се охранява най-строго, а по бежанци се стреля. Насред Берлин е издигната стена, която разделя източната част на града от западната.

3.10.1990 : Присъединяване на ГДР към ФРГ

От тогава насам Германия отново е единна държава със столица Берлин и с Бон като седалище на правителството за следващите няколко години.

2 История на Берлин

- 1470: Берлин е резиденция на Бранденбургския курфюрст
- 1709: Берлин става столица на кралство Прусия
- 1871: Берлин става столица на германския Райх.
- 1939: Начало на втората световна война
- 1945: Край на втората световна война. Окупационен режим на четирите сили победителки (САЩ, Великобритания, Франция и СССР)
- 1946: Свободни избори за цял Берлин

Берлин - разделен град от 1948 до 1989 година

- 1948: Разделяне на Берлин на две части
- 1948/49: Блокада на Берлин
Съветите затварят всички подстъпи към града по суцата. В продължение на цяла година американците поддържат въздушен мост към Берлин. Градът се снабдява изцяло по въздуха. Всичко необходимо се докарва в града със самолети.
- 1953: Възстание в ГДР против комунистическия режим
- 1958: Хрущов се отказва от четиристранното споразумение за Берлин и настоява Западен Берлин да бъде обявен за свободен град.
- 1961: Построяване на стената насред Берлин. Западноберлинчани не могат вече да посещават източен Берлин. По продължение на стената има строго охранявана ивица. По бежанци, които се опитват да преодолееят стената, се стреля.
- 1963: Първо споразумение за пропуските: за празниците в края на годината западноберлинчани могат да посещават роднините си в източната част на града.
- 1968: Западнoгерманци, които минават през ГДР на път за Западен Берлин се нуждаят от паспорт и виза.
- 1989: Границите се отварят. Гражданите на западен и източен Берлин отново могат да се движат свободно из града
- 1990: Берлинската стена е вече срината.

3 Карта на Берлин

Berlin

Copyright © by
Kartographisches Verlag
Reinhard Schirach
D-63170 Oberhausen bei Frankfurt am Main
P. O. Box 2105 · Tel. (061 04) 7 90 39 · Fax (061 04) 7 52 56
Deutschland · Germany

4 Месеците

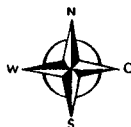
1 Januar	януари	7 Juli	юли
2 Februar	февруари	8 August	август
3 März	март	9 September	септември
4 April	април	10 Oktober	октомври
5 Mai	май	11 November	ноември
6 Juni	юни	12 Dezember	декември

Wann kommen Sie? Im Januar.

5 Посоките на света

der Norden / север
nördlich / северно

Der Westen / запад
westlich / западно

Der Osten / изток
östlich / източно

Der Süden / юг
südlich / южно

Wo liegt Aachen? Aachen liegt im Westen (von Deutschland).

Wo liegt Köln? Köln liegt nördlich von Bonn.
Köln liegt nordöstlich von Aachen.

Man ging durch das Brandenburger Tor von Osten nach Westen.
Berlin kann eine Brücke zum Osten werden.

6 Числата до 1000

100 = hundert	500 = fünfhundert	800 = achthundert
200 = zweihundert	600 = sechshundert	900 = neunhundert
300 = dreihundert	700 = siebenhundert	1000 = tausend
400 = vierhundert		

101 = einhunderteins 202 = zweihundertzwei 311 = dreihundertelf
420 = vierhundertzwanzig 435 = vierhundertfünfunddreißig

100. = имен. падеж Das ist der hundertste Geburtstag,
das ist die hundertste Frage,
das ist das hundertste Buch.
вин. падеж Er hat den hundertsten Geburtstag,
er stellt die hundertste Frage,
er kauft das hundertste Buch.

7 Годиците

В немски език годините се изразяват с бройни числителни. При това хилядите с превръщат в стотици.

911 = neunhundertelf
1871 = achtzehnhunderteinundsiebzig
1961 = neunzehnhunderteinundsechzig
1990 = neunzehnhundertneunzig